

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЕКОЛОГІЧНОЇ СЕРТИФІКАЦІЇ УКРАЇНИ

**Сірик А.А., здобувач вищої освіти групи ММ1/1,
Миколаївський національний аграрний національний університет**

У всьому світі зростає усвідомлення того, що життя і діяльність людини на Землі можливі в гармонії з природою. Несприятливе екологічне становище в багатьох регіонах планети примушує людей займатися проблемами збереження навколишнього середовища. Існуюча екологічна ситуація і тенденції її зміни, в більшості випадків, визначаються існуючою державною політикою в галузі охорони навколишнього природного середовища, промисловим виробництвом та господарською діяльністю взагалі. Основна причина незадовільного стану полягає в низькій ефективності механізмів екологічного контролю та управління на промисловому виробництві, які переважно засновані на адміністративних методах.

Екологічна сертифікація - діяльність з підтвердження відповідності об'єкта сертифікації природоохоронним вимогам, встановленим діючим законодавством, державним стандартам та іншим нормативним документам, в тому числі міжнародним та національним інших країн, введеним згідно законодавства [1].

Мета екологічної сертифікації - стимулювання виробників до впровадження таких технологічних процесів і розробки таких товарів, які в найменшій мірі забруднюють природне середовище і дають споживачеві гарантію безпеки продукції для його життя, здоров'я, майна та середовища проживання.

Для багатьох видів продукції екологічний сертифікат або знак є зумовлюючим фактором їх конкурентоздатності. [3]

Об'єктами обов'язкової сертифікації виступають:

1. Системи управління оточуючим середовищем;
2. Виробничі, дослідно-виробничі об'єкти, підприємства, що використовують екологічно небезпечні технології;
3. Продукція, що може шкідливо впливати на довкілля на протязі всього життєвого циклу;
4. Відходи виробництв та діяльність у що пов'язана з відходами.

Актуальна сфера екологічної сертифікації - відходи. Сертифікація в цій галузі направлена на усунення небезпечного впливу відходів на середовище проживання і максимальне їх використання в якості вторинної сировини. Важливо розвивати стандартизацію відходів, що безпосередньо пов'язано з сертифікацією.

Сучасний стан екологічної сертифікації України є:[2]

— відсутність системного моніторингу стану навколишнього природного середовища на основі сучасних технологій;

— проблеми нового обстеження та відновлення економічної діяльності на територіях, які в минулому столітті були віднесені до постраждалих в результаті аварії на Чорнобильській АЕС;

— проблеми відновлення інфраструктури житлово-комунального господарства населених пунктів, перш за все великих міст; екологічні проблеми з небезпечними відходами, зруйнованими сховищами, знятими з експлуатацією шахтами та іншим спадками радянської індустріалізації часів середини минулого століття;

— інформування експертів та громадськості з екологічних питань, зокрема припинено випуск Національних доповідей про стан навколишнього природного середовища України;

— виснажливої екологічно недбайливої експлуатації;

— руйнація природного середовища унікальних рекреаційного регіону Карпат в результаті несистемної і часто безконтрольної господарської діяльності;

— адаптація економіки України до глобальних змін клімату.

Перспективи до 2021 року:

— розмежування функцій з охорони навколишнього природного середовища та господарської діяльності з використання природних ресурсів;

— екосистемне планування;

— впровадження економічних механізмів стимулювання екологічно орієнтованих структурних трансформацій;

— збалансованість соціально-економічних потреб та збереження навколишнього природного середовища;

— розвиток екологічно ефективного партнерства між державою, суб'єктами господарювання та громадськістю, поширення екологічних знань.

Отже, сертифікація є добровільною, а вигодою від впровадження системи екологічної сертифікації є раціоналізація споживання води, енергії, сировини, зменшення кількості відходів; досягнення відповідності вимогам природоохоронного законодавства; зменшення (відсутність) позовів, приписів, штрафів; становлення позитивного іміджу організації; реальне покращення екологічних характеристик діяльності.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року»
2. Берзіна С. Екологічна сертифікація та маркування: головні акценти для споживача [Електронний ресурс] // — Режим доступу: <https://www.ecolabel.org.ua/images/page/ns-2018-6-9-eco-markuvannya.pdf>
3. Вовк В.І. Сертифікація органічного сільського господарства в Україні: сучасний стан, перспективи, стратегія на майбутнє / В.І. Вовк // Міжнар. семінар «Органічні продукти харчування. Сучасні тенденції виробництва і маркетингу». - Львів, 2004. - С. 3-6.
4. Науковий блог «Сучасний стан ринку екологічно чистої продукції в Україні»

Науковий керівник – Олійник Т.Г., канд. екон. наук, старший викладач кафедри економіки підприємств